

وزارت معارف ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

دری

صنف هشتم برای مکاتب پشتو زبان

سال چاپ: ۱۳۸۸ هـ . ش.

وزارت معارف ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

دری

صنف هشتم برای مکاتب پشتو زبان

کتابهای درسی متعلق به وزارت معارف بوده خرید و فروش آن در بازار جداً ممنوع است. با متخلفان برخورد قانونی صورت می گیرد.

سال چاپ: ۱۳۸۸ هـ . ش.

كميتة تجديد نظر

كميتهٔ محتوا و لسان:

- شكيلا شمس هاشمي آمر ديپارتمنت زبان و ادبيات دري.
- عبدالرزاق كوهستاني عضو علمي دييار تمنت زبان و ادبيات دري.
- سید محمود پایمناری عضو علمی دیپارتمنت زبان و ادبیات دری.
- -پوهندوی عبدالرازق اسمر متخصص زبان و ادبیات دیپارتمنت دری.
 - خديجه معلم ليسه زرغونه.
- -دكتور شفيفه يارقين مشاور و رئيس امورتربيوي وزارت معارف.
 - پوهنوال حمیدالله ویدا عضو شورای علمی وزارت معارف.

کمیتهٔ دینی، سیاسی و فرهنگی:

- دکتورمحمد یوسف نیازی مشاور وزارت معارف.
- محمد آصف ننگ رئیس نشرات و اطلاعات وزارت معارف.
 - مايل آقا متقى عضو ديپارتمنت علوم ديني.

كميتة نظارت

- دکتور عبدالغفور غزنوی معین انکشاف نصاب تعلیمی، مرکز ساینس و نشرات وزارت معارف رئیس کمیته
 - محمد صدیق پتمن معین تدریسی وزارت معارف
 - معاون سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس انکشاف نصاب تعلیمی و تالیف کتب درسی عضو

- کمپوز و دیزاین:

- وزيرگل صديقي.

خداوند جل جلاله ۱٫ سیاسگزاریم که در نتیجهٔ ارادهٔ راسخ و قربانی های ملت مجاهد ما و مساعی جمیله سازمان ملل متحد و کشورهای بشر دوست جهان، صلح سراسری و نظام سیاسی مشروع در کشور استقرار یافت و به مصیبت چندین سالهٔ ناشی از جنگ پایان داد. دولت جمهوری اسلامی افغانستان و در رأس جلالتمآب حامد کرزی از بدو تاسیس نظام مردمی حاکم، به منظور نیل به اهداف والای ملی، طرح پروگرام های نوینی را در تمام عرصه های باز سازی و انکشافی کشور در دستور کار خویش قرار داده است. با سیاس بیکران از حمایت بیدریغ و رهنمودهای داهیانهٔ جلالتمآب شان تلاشهای پیگیر و اقدامات موثری در عرصهٔ تعلیم و تربیه و در راستای نوسازی و شگوفایی معارف و تربیت نسل جوان به مثابهٔ افراد دارای روحیهٔ اسلامی، وحدت ملی، انسانهای متمدن و مسلمانان واقعی و نیرومند در مرحلهٔ تطبیق قرار دارد، که خیلی ها ارزنده و حایز اهمیت است. وزارت معارف در راستای طرحها و ابتکاراتی که در جهت بازسازی معارف افغانستان روی دست دارد، ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تالیف کتب درسی را موظف گردانید، تا از یک طرف مشکل کمبود و نبود کتب درسی مکاتب را رفع نماید و از جانب دیگر در روشنی پالیسی و اهداف علمی و فرهنگی دولت جمهوری اسلامی افغانستان به تهیه و تدوین نصاب تعلیمی واحد که جوابگوی نیازمندیهای حال و آیندهٔ کشور باشد، بپردازد. هدف نصاب تعلیمی جدید، تربیت و تعلیم اسلامی و علمی اولاد وطن که با مقتضیات جامعهٔ ما و معیارهای بین المللی موافق بوده و در راستای محتوای آن تفکر سالم را در اندیشهٔ اطفال، نوجوانان و جوانان دانش آموز تقویت نماید و آنان را با دست آوردهای دانش نوین آشنا سازند، می باشد. جوانان کشور ما باید مسلمانان متدین، وطندوست، مردم دوست، مجهز با زیور علم و کمال بار آیند و با انکشاف علوم و پیشرفت تمدن معاصر آشنایی حاصل نموده، با عزم راسخ از تحولات جدید و مثبتی که به میان آمده، مستفید گردند. آنها به منظور ساختن افغانستان نوین و ایجاد جامعهٔ مرفه، علاوه بر تحولات ساینس و تکنالوژی، بایست از اساسات علوم انسانی، حقوق بشر، صلح، وحدت ملى و همزيستي مسالمت آميز آگاه بوده، وطندوستي، حفظ محيط سالم زيست، مبارزه با جهل و تولید و قاچاق مواد مخدر را در اولویت های امور تعلیمی و آموزشی خود قرار دهند.

از معلمان صدیق، دلسوز و با تجربه ما که در تطبیق نصاب تعلیمی جدید، مسؤولیت عظیم آموزش و پرورش اولاد کشور را به عهده دارند و از سایر شخصیت های علمی، فرهنگی و دانشمندان عرصه معارف کشور تمنا داریم، با ارائه نظریات و پیشنهادات سازندهٔ خویش مؤلفان ما را در تألیف و بهبود کتب درسی همکاری نمایند.

همچنان از کشورها و سازمان های محترم تمویل کننده (دانیدا، یونیسف، یونیسکو، بانک جهانی و ادارهٔ انکشاف بین المللی ایالات متحدهٔ امریکا) که در چاپ کتب، وزارت معارف را همکاری مادی نموده اند، سپاسگزار هستیم.

امیدواریم تمام شاگردان عزیز، معلمان گرامی، مادران و پدران محترم در حفظ کتابهای درسی از هیچگونه کمک و همکاری دریغ نفرمایند.

فاروق وردك

وزير معارف جمهوري اسلامي افغانستان

فهرست مندرجات

صفحه	عنـــــوان	صفحه	عنـــــوان
44	حكايت	١	حمد
٣.	مطالعه	۲	نعت سيد المرسلين 🌯
٣٢	غمخواری و ترحم	٣	علم
٣٣	حكايت	۵	اطاعت از اوامر خداوند 🍍
44	علم	γ	نامه یی از حضرت علی کرم
۳۵	حضرت سلمان فارسى	٩	هجرت
38	حكايت	١.	حضرت عثمان 👼
٣٧	عريضهٔ شمول به مكتب	11	صبر و پایداری
٣٧	سخنی از گلستان سعدی	١٣	سنایی غزنوی
٣٨	مناجات	14	نفاق
٣٩	ابو على سينا	۱۵	اندرزها
۴.	مرغ وقفس	18	دوری از صحبت جاهلان
47	غنچهٔ دل	١٧	حکایت
۴۳	آفتاب طلوع كرد	١٨	عمل خالص
44	مادران صلح ميخواهند	۲٠	نجار
40	عادات بد و نتایج آن	71	مشورت
41	اقسام ماین و جلوگیری	77	سخنان برگزیده
۴۸	ضررهای تنباکو	77	داد و دهش
۴۸	شفاخانه	74	نصايح
49	میوهٔ تازه را پیش از	۲۵	دروغ
۵١	غذاهای مفید	77	در فضیلت امامان دین
۵۲	رخصتی عمومی	7.7	نامه به برادر

حـمـد

خدایا، جهان پادشاهی تراست

زما خدمت آید، خدایی تراست

پنـــاه بلندی و پســتی توای

همه نیستند، آنچـه هستی تـــوای

همه آفرید ست بالا و پستت

تو ای آفرینندهٔ هر چه هــــــت

زگرمی و سردی و از خشک وتر

سرشتی به اندازهٔ یکدگـــر

شب و روز در شام و در بامسداد

تـو بر یـادی، از هرچه دارم به یـاد

چو خواهم زتو روز و شب یاوری

مکن شرمسارم در این داوری

معنى	لغت	معنى	لغت
کمک	یاوری	بخشندهٔ گناهان	بخشاينده
قضاوت	داوری	آمیختی	سرشتى

نعت سيد المرسلين 🌯

شکر حق را که پیشوا داریسم مهتر و بهتر وگزین هسمسه او شریعست بیان کند مسا را صلوات خسدای بر وی بساد امت او و دوستدار ویسسم چون ابوبکر و عمر و عشمان

پیشوایی چو مصطفی داریسم سرور و خاتم و نگین همه او طریقت عیان کند میا را تا به روز جیزا پیاپی بید دوستدار چهار یار وییسم مرتضی دان علیهم الرضوان

رحمت حق نشار يارانش

باد بر جمله دوستـدارانـــش

شيخ فريد الدين عطارنيشاپوري

معنى	لغت	معنى	لغت
بزرگتر	مهتر	مثل، مانند	چو
پیشوا، رئیس، بزرگ	سرور	انتخاب شده	گزین
ظاهر و آشکار	عيان	آخر، به معنای انگشتر	خاتم
		پسندیده ولقب حضرت علی 🌯	مرتضي
		خداوند ؓ از آنها خوشنود باشد.	عليهم الرضوان

کارخانه گی: شاگردان نعت شریف را در کتابچه های خویش بنویسند.

عـــلـــه

علم و معرفت مانند نوریست که قلب، دماغ و راههای کامیابی انسان را روشن میسازد؛ از گمراهی نجات میبخشد و راه رسیدن به آمال و آرزوهای انسانی را نشان میدهد.

جهل و نادانی، ظلمت و تاریکی انسان را به هزاران خوف وخطر، ذلت وخواری مبتلا میسازد.

بنابراین به مفهوم آیهٔ شریفه دقت کنیدکه خداوند گدر بین عالم و جاهل چگونه فرق گذاشته است؛ چنانچه میفرماید: "آیا برابرند، کسانیکه میدانند؛ وکسانی که نمیدانند؟" یعنی هرگز عالم و جاهل باهم مساوی و برابر نمیباشند؛ زیرا عالم با آموختن علم و عمل کردن به آن، سعادت دنیا و آخرت را دریافت میکند و جاهل در هر دو جهان به دردها، رنجها و مصیبتها گرفتار است.

بهترین چیزی که بشر را در زنده گی، آبرو و عزت میبخشد، علم است و عمل. هیچ مقامی بالاتر از مقام علم نیست، چه انسان به واسطهٔ آن خود را میشناسد و به خداوند خود معرفت حاصل میکند. بنابراین طالب علم اولتر ازهمه باید اساسات علم دین مبارک اسلام را بیاموزد و به آن عمل نماید؛ زیرا گفته اند: " میوهٔ علم عمل است." اگر عالمی به علم خود عمل نمیکند؛ مانند: درخت بی ثمر ارزشی ندارد. بعد آنچه مربوط به تخنیک و صنعت است، کسب کند؛ زیرا در زنده گی به علم تخنیک و ساینس نیز احتیاج و ضرورت داریم و باید از آنها بی بهره نباشیم. همیشه برای آسوده گی بشر از آن استفاده نماییم و برای خدمت به بشر تخنیک و دانش خود را به کار بریم؛ اوقات عزیز خود را

ضایع ننماییم؛ وسایل رفاه و آسایش بشر را آماده سازیم و علم خود را مورد استفادهٔ جهان قرار دهیم؛ به اختراعات و اکتشافات دست زنیم و با نیروی ایمان، آگاهانه برای ترقی اسلام کوشش کنیم.

لغت	معنى	لغت	معنى
پیروزی	كاميابي	معرفت	شناسایی
رفاه	آرامي	تقوا	پرهیز گاری
ذلت	خواری	افتخار	فخر کردن
مبتلا	گرفتار	اختراع	ساختن یک چیز برای نخستین بار
مصيبت	رنج، غم		

يرسشها:

- ۱- علم و جهل از هم چه فرق دارند؟
- ۲- ما اولتر از همه كدام علم را بياموزيم؟
- ٣- كدام علم به نزد مسلمانان محبوبتر است؟
- ۴- زمانی که علم دین و ساینس و تخنیک را آموختید، از آنها چگونه استفاده میکنید؟

کارخانه گی:

شاگردان، پنج سطر در مورد اهمیت علم در کتابچه های خود بنویسند.

اطاعت از اوامر خداوند ﷺ

بر هر مؤمن و مسلمان فرض است که از اوامر خداوند اطاعت کند. کسانی که اوامر خداوند ارا بجا کنند و از چیزهایی که منع شده است، پرهیز نمایند، کامیابی دنیا و آخرت نصیب شان میگردد.

به طور مثال: ما در این جا از جملهٔ اوامر خداوند گیک امر وی را یادآور میشویم که خداوند میفرماید: "خاص مرا عبادت کنید و از شرک بپرهیزید". هر انسانی که خداوند میکند و تابع اوامر خداوند میباشد، هرگز حاضر نمی شود که در برابر مشرک، ملحد و نافرمان، خود را تسلیم نماید؛ زیرا میداند که خداوند قادر و توانا با اوست.

اگر تمام مسلمانان جهان از جمیع اوامر خداوند الطاعت کامل کنند، کامیابی دو جهان را حاصل مینمایند. اگر خدا ناخواسته از اوامر خداوندی سرکشی نمایند و به قسم پراگنده و متفرق باشند، از یک طرف مرتکب گناه بزرگ میشوند و از طرف دیگر ترسیدن و بزدلی آنها سبب مغلوبیت و ناکامی شان میگردد.

پس ما اطاعت از اوامر خداوندی را یک امر لازمی و ضروری میدانیم و تا زنده ایم، از اوامر خداوند و دین مقدس اسلام پیروی مینماییم تا آبرو و عزت دنیا و آخرت را حاصل نماییم.

لغت	معنى	لغت	معنى
اوامر	امرها وحكمها	متفرق	تیت و پراگنده
شرک	به خداوند چیزی را	مغلوب	شكست خورده
	شریک دانستن	ظفر	کامیابی
قدرت	توانایی	توفيق	دست یافتن به کاری
لواء	بيرق		
وسايل	اسباب		
دستور	قاعده و قانون		

پرسشها:

- ۱- کسانی که از اوامر خداوند الله اطاعت میکنند، چه فایده می یابند؟

 - ۳- پراگنده گی و اختلاف چه نتیجه یی به انسان بار می آورد؟

نامه یی از حضرت علی کرم الله وجهه

وقتی که حضرت علی کرم الله وجهه والیان و ماموران را برای اداره و اجرای امور شهرها مقرر میکردند، آنان را مکلف میساختند تا فرمان خلیفهٔ چهارم را به دقت مطالعه نمایند و مفاد آن را در اجراآت روزمرهٔ شان جداً در نظر بگیرند. اینک قسمتی ازین فرمان را که به والی مصر، مالک اشتر، سپرده بودند، به صورت ایجاز واختصار مینویسیم:

"سعادت هر دو جهان به رضای خداوند بـزرگ حاصـل مـی شـود. هـیچ طاعتی بدون رضائیت و خوشنودی خدای بزرگ مقبول نیست.

ای مالک، آیا میتوان توشه یی بهتر از نیکوکاری برای آخرت سراغ کرد؟ چه چیز میتواند گرانبهاتر از عدل و داد برای والیان باشد؟

پس بر غضب و خواهشهای نفسانی پای بگذار و از آنچه بر تو حلال نیست، پرهیز و اجتناب کن. در فیصلهٔ دعوای بین دو شخص کاملاً بیطرف باش واز هیچ کس طرفداری مکن.

ای مالک، بر همه مهربان باش و مردم را به چشم احترام بنگر. مردمانی که تحت فرمان تو قرار دارند، از دو گروه بیرون نیستند. یا مسلمان اند یا پیرو یک دین دیگر. چون همه مانند تو بشر اند مثلی که تو در زنده گی اشتباه میکنی، آنان نیز اشتباه میکنند. پس با مردم طوری پیشامد نما که توقع داری خداوند بزرگ با تو همان طور پیشامد نماید.

تو بر مصر حکومت میکنی و امیر المؤمنین بر تو؛ ولی پروردگار بزرگ بر همهٔ ما حاکم است و ما را در همه حال می آزماید. هر امری که از مقام بالاتر برایت میرسد، نخست آن را با نظرداشت امر خدای بزرگ خوب بسنج. اگر امر خداوند

بزرگ، ترا از آن کار منع می کند، فرمان خداوند هم را بپذیر و مطابق آن رفتار کن. هرگز امری راکور کورانه قبول مکن و هیچگاه مخواه که مردم از تو کورکورانه تقلید کنند.

ای مالک، با تمام وسایل و نیرویی که در اختیار داری، در راه رضای خداوند و سعادت ملت بکوش؛ زیرا ملت نگهبان کشور است. ای مالک، ملت را از آن خود بدان تا ملت ترا از آن خود بداند.

معنى	لغت
مجبور	مكلف
مختصر کردن	ایجاز و اختصار
نتیجه و فایده	مفاد
چیزی که با خود در سفر بر میدارند و در اینجا مراد	توشه
اعمال نیکی است که انسان آن را برای آخرت خود	
فراهم میکند.	
عدل	داد
اول	نخست
چشمداشت، انتظار	توقع
قوه وتوان	نيرو

سفارش ها:

استاد در مورد این متن چند سوال از شاگردان بکند و از آنان نتیجهٔ این حکایت را بخواهد. وقتی که آن را به زبان ساده بیان میکنند، با آنها کمک نماید.

هجرت

هجرت دور شدن وجدا شدن از منزل و مسکن اصلی به خاطر رضای خداوند شمیباشد. کافران مکه پیش از هجرت مسلمانان همه وقت مانع نشر دین مقدس اسلام میگردیدند و مسلمانان را نمیگذاشتند که اوامر خداوند را به طور آزادانه به جا نمایند، حتی چندین مرتبه قصد کشتن حضرت پیغمبر را کردند. بناءً حضرت پیغمبر به قصد نشر بهتر دین مقدس اسلام به امر خداوند به مدینهٔ منوره هجرت نمودند و مردم مدینهٔ منوره از حضرت شان و همه مسلمانان استقبال نیک کردند، حتی از مال و دارایی خود به مهاجرین کمک نمودند و مردم دسته به حضور پیغمبر مشرف شدند و دین اسلام را پذیرفتند.

چون در مدینهٔ منوره تعداد مسلمانان روز به روز زیاد میشد، کفار مکه از این وضع سخت در تشویش بودند و دسایس گوناگون مطرح مینمودند؛ اما بالآخره در سال هشتم هجری مکهٔ معظمه کاملاً به دست مسلمانان فتح شد.

لغت	معنى	لغت	معنى
مسكن	جای سکونت	استقبال	پیشامد
معظمه	بزرگ شده	مشرف	شرف يافته
منوره	روشن شده	بی مفہوم	بی معنی
نشر	پراگنده، پخش نمودن		

پرسشها:

- ۱- هجرت در کدام وقت بالای مسلمانان لازم است؟
- ۲- مردم مدینهٔ منوره به مقابل مهاجرین چگونه روشی نمودند؟

کارخانه گی:

شاگردان در مورد خیر خواهی و کمک به دیگران پنج سطر بنویسند.

حضرت عثمان 🥌

حضرت عثمان گخلیفه سوم مسلمانان است. اسم پدرشان عفان بود. حضرت عثمان صاحب اخلاق نیکو، بسیار حلیم و با حیا بودند. در تمام حیات خود سخن بد به کسی نگفته اند. در زمان خلافت شان قرآن کریم دوباره ترتیب و به هرجا فرستاده شد، از آن سبب ایشان را جامع القرآن مینامند.

حضرت عثمان شاحب سخاوت بودند و دارایی خود را در راه اسلام مصرف کردند. مردم وطن ما در زمان حضرت عثمان شبه دین اسلام مشرف شدند.

ایشان بعد از دوازده و نیم سال خلافت در حال تالوت قرآن کریم توسط مخالفین به شهادت رسیدند.

معنى	لغت	معنى	لغت
بخشش كردن	سخاوت	نرم خوی یا بردبار	حليم

پرسشها:

۱- حضرت عثمان شبعد از کی خلیفه شد و نام پدرشان چه بود؟

۲- صفات بزرگی که حضرت عثمان الله داشت، کدامهاست؟

سپارش:

سوانح حضرت عثمان آرا شاگردان در کتابچه های خود تحریر و خلاصهٔ آنرا حفظ نمایند.

صبر و پایداری

در آغاز اسلام مسلمانان بسیار کم و اکثر آنان نادار، فقیر و زحمتکش بودند. آنان از دل و جان به خداوند بزرگ و پیامبر او ایمان داشتند. به دین مقدس اسلام استوار بودند، برای حفظ دین مقدس اسلام و پیشرفت آن سعی و تلاش میکردند و از سر، مال و جان خود میگذشتند.

بت پرستان مکهٔ معظمه، مردمانی را که تازه مسلمان شده بودند، مورد آزار قرار میدادند و به آنان کلمه های زشت و ناهنجار استعمال مینمودند.

بعضی اوقات کار به جایی میرسید، که مسلمانان را مورد استهزاء و تمسخر قرار میدادند. آنان را به شیوه های گوناگون شکنجه میکردند. زره آهنی بر تن مسلمانان می کردند و ایشان را در زیر آفتاب سوزان ایستاده مینمودند. بت پرستان با این شکنجه های شدید، میخواستند، مسلمانان دوباره بت پرست شوند و از دین مقدس اسلام دست بردارند و به حضرت محمد خدای ناخواسته ناسزا بگویند؛ ولی مسلمانان فداکار شکنجه های شدید را تحمل میکردند و حاضر نمیشدند از ایمان به خدای گانه و پیروی از حضرت محمد شدست بردارند.

آنان به اندازه یی صبر و استقامت از خود نشان میدادند که بت پرستان مکهٔ معظمه خسته میشدند و اظهار ناتوانی و پریشانی میکردند. به راستی همان قوهٔ ایمان و پایداری مسلمانان شجاع و دلاور بود که سبب گسترش و تقویت دین اسلام گردید.

عمار بن یاسر گیکی از جملهٔ این مسلمانان فداکار بود. بت پرستان سیاه-دل او و مادرش بی بی سمیه و پدرش حضرت یاسر گرا از شهر بیرون میبردند. و در زیر آفتاب سوزان در ریگهای داغ و آتشین مکهٔ معظمه شکنجه میدادند. بی بی سمیه نخستین کسی بود که در راه دین اسلام و زیر شکنجهٔ بت پرستان شهید شد.

حضرت بلال آنیز یکی از فداکاران دلاور اسلام بودند. ایسان حضرت رسول الله آرا از جان خود گرامیتر میداشتند. بت پرستان او را در زیر آفتاب سوزان روی ریگهای داغ می انداختند. سنگ بزرگی روی سینه اش میگذاشتند و از او میخواستند که دست از دین مقدس اسلام بردارد و به خداوند آو پیامبر آناسزا بگوید و بتها را به نیکویی یاد کند؛ ولی این مرد بزرگ هرگز به حرف مشرکان گوش نمیداد و همیشه میگفت: احد احد.

به این ترتیب فدا کاران دین مقدس اسلام رنجها و تکالیف فراوان دیدند و شکنجه ها کشیدند و دین پاک اسلام را برای ما به میراث گذاشتند.

لغت	معنى
استهزاء	مسخره کردن
شيوه	روش
گسترش	پهن شدن، پخش شدن.
ناسزا	دشنام

پرسشها:

۱- در آغاز اسلام کفار به مقابل مسلمانان چه میکردند؟

۲- مسلمانان را چطور شکنجه میدادند؟

۳- کفار در برابر عمار چه کردند؟

۴- برای ترقی اسلام چه اقدامات سالم باید کرد؟

سنایی غزنوی

ابو المجد مجدود بن آدم ملقب به سنایی از بزرگترین شعرا و علمای عصر خود محسوب میگردد. وی در سال ۴۷۳ هـ.ق. در غزنی متولد شد و در سال ۵۴۵ هـق. در آنجا وفات یافت و با احترام خاص در آرامگاه ابدیش دفن گردید. مرقدش در سر راه واقع شده و زیارتگاه خاص و عام میباشد. نمونهٔ کلامش اینست:

هم صحبت بد

خو پذیــر است نفس انســانی

تکیه بر عهد نـاکــسـان نـکنی

سگ بــه گـاه وفـا بـه از نـاکس

با خسـان هر چه کم نشینی بــه

راســت خـواهی زبد بـتر بـاشــد

کم کند صحـبـت بدان خـردت

سگ سگ است ارچـه پاسبان بـاشد

دیــده بــر دوز تانــبـینی شــان

با بدان کم نشین که درمانی طلب صحبت خاسان نکنی که نکرده ست خاس وفا باکس گر رخ نا کاسان نبینی به زانکه ناکس ز دد بتر باشد گر چه نیکی بدان کانند بدت بد است ارچه نیک دان باشد پای درکش زهم نشینی شان

دوستیت مباد با نادان

که بود دوستیش آفت جان

سنايى غزنوى

نسفساق

خداوند همه مسلمانان را به اتحاد و اتفاق امر نموده است. هر کس که در بین مسلمانان نفاق می اندازد و سبب جدایی مسلمانان میگردد، در حقیقت پیرو شیطان میباشد و گناه بزرگ را مرتکب میشود.

نفاق جامعه را فاسد میسازد؛ زیرا هر کدام از افراد جامعه به جای اخوت و برادری با یک دیگر دشمنی میکنند. هر گاه به جای اطاعت از قانون اسلام از قانونهای غیراسلامی پیروی گردد، در این صورت عوض یک راه چند راه پیدا میشود و این خود سبب دشمنی و خصومت میگردد.

مملکت عـزیــز مــا افغانستان سـر زمینـی اسـت کـه همـه مـــردم آن مسلمان اند و در هــر عصــر و زمان از دین مقدس اسلام دفــاع کرده اند.

پس برای ما لازم است تا متحدانه برای ترقی و پیشرفت وطن عزیز خود کار کنیم، زحمت بکشیم و ریشه های نفاق، دشمنی، جهل و نادانی را از میهن عزیز خویش نا بود سازیم چنانچه حافظ شیرازی فرموده اند:

نهال دوستی بنشان که کام دل به بار آرد درخت دشمنی برکن که رنج بیشمار آرد

يا به گفتهٔ حضرت بيدل:

زاتفاق مگس شهد میشود پیدا خدا چه لذت شرین در اتفاق نهاد

لغت معنى

نفاق دورویی، ضد اتفاق

اخوت برادری

خصومت دشمني

دفاع ازکسی حمایت کردن،وطن، ناموس و حقوق خود را از تجاوز دشمن

حفظ كردن.

پرسشها:

۱- کسانی که در بین برادران مسلمان نفاق می اندازند، چه کسانی اند؟

۲- نفاق در بین یک جامعهٔ اسلامی چه ضررها دارد؟

۳- اگر در بین مسلمانان اتحاد کامل به وجود آید،چه فایده ها نصیب شان میگردد؟

اندرزها

۱- دو کس رنج بیهوده بردند و سعی بیفایده کردند: یکی آنکه اندوخت و نخورد و دیگری آنکه آموخت و نکرد.

۲- یکی را گفتند: عالم بی عمل به چی ماند؟ گفت: به زنبور بی عسل
 علم چندان که بیشتر خوانی

چون عمل در تو نیست، نادانی

۳- لقمان حکیم را گفتند: ادب از کی آموختی؟ گفت: از بی ادبان. هرچه از ایشان در نظرم ناپسند آمد، از آن پرهیز کردم.

لغت معنی اندوختن کمایی کردن، ذخیره کردن آموخت و نکرد علم آموخت و عمل نکرد

سپارش:

اندرز سومی را شاگردان به خط خوانا در کتابچه های خود بنویسند.

کارخانه گی: شاگردان درمورد اهمیت اتحاد، شش سطر در کتابچه های خود بنویسند.

دوری از صحبت جاهلان

دلا، گــر خـردمـنـــدی و هـوشــيـار

مكن صحبت جاهلان اختيار

زجاهــل گريزنـده چـون تيــر بــاش

نياميخته چـون شـكر، شيـر باش

تـرا اژدهـا گـر بـود يـار غـار

از آن بے کے جاهل بود غمگسار

اگر خصم جان تو عاقل بصود

به از دوستداری که جاهل بود

چو جاهل کسی در جهان خوار نیست

کے بد تر از جاھے دیگر کار نیست

ز جاهــل نـيــايــد جـــز افعال بــــد

و ز و نشـنـود كـس جــز اقــــوال بـــد

سرانجام جاهل جهنم بود

ز جاهل نیکو عاقبت گے بود

سر جاهـــلان بر ســـر دار بــــه

که جاهل به خواری گرفتار به

ز جاهل حندر کردن اولی بود کزوننگ دنیا و عقبی بود

شيخ عطار

لغت	معنى
خردمند	دانا و هوشیار
اژدها	مار بزرگ و خطرناک
غمگسار	غمخوار، همدرد
خصم	دشمن
جاهل	نادان
افعال	كارها
اقوال	گفته ها
سرانجام	آخر کار، نتیجه
به	مخفف بهتر
اولی	لايقتر، بهتر
عقبى	آخرت

حكايت

درویشی مستجاب الدعا در بغداد پدید آمد. حجاج بن یوسف را خبر کردند، بخواندش وگفت دعای خیر بر من بکن! گفت: خدایا، جانش بستان! گفت: از بهر خدای، این چه دعاست!؟ درویش گفت: همین دعای خیر است، ترا و جمله مسلمانان را.

ای زَبر دست زیردست آزار گرم تا کی بماند این بازار به چه کار آیدت جهانداری مردنت به که مردم آزاری

سعدي

حجاج بن يوسف:

حکمران عراق یک شخص ظالم و مستبد بود، هفتاد هزار نفر را در وقت زمامداری خود به ناحق به قتل رسانده بود.

لغت معنى

درویش فقیر گوشه نشین

مستجاب الدعا کسی که دعایش مورد قبول خداوند ﷺ باشد.

پدید آمدن پیدا شدن

بخواندش خواستش

بستان بگیر

زبردست بالا دست، قوی

سپارش:

معلم صاحب، نتیجهٔ درس را برای شاگردان بیان نماید.

عمل خالص

هرکه باشد اهل ایمان، ای عسزیز

پاک دارد چےار چیز از چہار چیز

از حــسـد اول تــو دل را پاک دار

خویشتن را بعد از آن مؤمن شمار

پاک دار از کـذب و از غـیـبـت زبـــان

تا که ایامانت نیفتد در زیان

پاک گـــر داری عــمــل را بـــی ریــا

شمع ايمان ترا باشد ضيا

چون شکم را پاک داری از حـــرام

مـــرد ايمانــدار بـاشــي والســلام

هر که دارد این صفت، باشد شریف

ور ندارد، دارد ایمان ضعیف

هر که باطن از حرامش پاک نیست

روح او را ره ســوی افــلاک نیست

چون نباشد پاک اعــمــال از ریــــا

هست بی حاصل چو نقـش بـوریا

هر که را اندر عمل اخلاص نیست

در جهان از بنده گان خاص نیست

هر که کارش از برای حـــق بـــود

كار او پيوســـته بارونـــــق بـــود

شيخ عطار

لغت	معنى
عمل خالص	کار ہی ریا
حسد	به مال و دارایی دیگـران رشـک بردن و زوال
	آن را خواستن
ضياء	روشنى
ریا	مکر، فریب
اخلاص	پا <i>ک</i> داشتن عبادت از ریا
بارونق	بازيب

سپارش:

شاگردان فرد آخر عنوان را به صورت مقالهٔ کوچکی بنویسند.

نجار

میکند با شوق، او این کار را میخرد ز آهنگر این افزار را سازد او هم کوچ باز و دار را چوبهای خانه و دیوار را میکشد او زحمت بسیار را

بشنو از من قصه نجار را اره دارد، تیشه دارد رنده ها میز و الماری و چوکیهای خوب ساخته نجار با افزار کار روزها تا شام میباشد به کار

باشد هر کس احتیاج کار او گیرد اجرت پیسهٔ بسیار را

مايل

سپارش:

این شعر را از بر کنید.

مشــورت

مشورت کردن در کارها و مشکلاتی که برای انسان واقع میشود، یک امر شرعی میباشد. چنانچه خداوند بزرگ به حضرت پیغمبر فرمود که: "در کارها با اصحاب و یاران خود مشورت بکن"، از این امر خداوند مشورت در کارها خیلی اهمیت دارد؛ زیرا حضرت محمد با این که پیغمبر خدا از جملهٔ برگزیده ترین انسانها بودند، با آنهم حق تعالی ایشان را به مشورت و مصلحت امر فرموده است.

در زنده گی بسیار دیده ایم که کارهای خود سرانه و بی مشورت عاقبت خوب نداشته ناقص و ناتمام مانده است؛ مگر کارهایی که با مشورت اشخاص دانا و دوستان با تجربه انجام می شود، نواقص نداشته مورد پسند همه واقع میشود؛ زیرا یک شخص به تنهایی نمیتواند که از تمام جوانب یک موضوع، آگاهی یابد.

پس برای همه مسلمانان لازم است که در همه امور حیاتی خویش به پیروی از قرآن کریم و احادیث حضرت محمد با اشخاصی که عالم و اهل مشورت باشند، مشوره نمایند.

معنى	لغت	معنى	لغت
طریقه و روش	۴- سنت	مصلحت كردن	۱ - مشورت
پيرو	۵– امت	پسندیده	۲- برگزیده
كارها	۶– امور	بلند	۳– تعالی

سيارشها:

- ۱- شاگردان فایده های مشورت و مصلحت را بیان کنند.
 - ۲- سه لغت اول را در جمله ها استعمال کنند.
- ۳-ازشاگردان خواسته شود یک مضمون نیم صفحه یی بنویسند و لغات فـوق را در آن استعمال نمایند.

سخنان بر گزیده

- ۱- پیامبر شخص فرموده است که: بهترین مسلمانان به پیشگاه خداوند شخصی است که اولتر سلام بدهد.
 - ٢- وفا به عهد، ميوهٔ ايمان است.
 - ۳- کسی که در امانت خیانت کند، ایمان کامل ندارد.
 - ۴- مسلمان کامل کسی است که مسلمانان از دست و زبانش به سلامت باشند.
 - Δ وقتی که میخورید و یا مینوشید با دست راست بخورید و بنوشید.
 - خوشبخت کسیست که به عیبجویی مردم نمیپردازد.
 - ۷- خوشبخت کسیست که اخلاقش نیکو و دلش پاک و با صفاست.
 - به بزرگان احترام و به خوردان مهربانی کنید.
- ۹- مسلمانان باید هنگام داخل شدن به مجلس و خارج شدن از آن سلام
 بدهند.
 - ۱۰- خندهٔ مسلمان باید همیشه به صورت تبسم باشد و از خندهٔ قهقه بپرهیزد.
 - ۱۱- کار امروز را به فردا مفگن.
 - ۱۲- راستی موجب رضای خداست.
 - ۱۳- آنچه به خود نمی پسندی, به دیگران میسند.
 - ۱۴- نفع خود را در نفع دیگران، جستجو کن.

لغت	معنى
تبسم	لبخند
قهقه	خنده با آواز بلند

سپارش:

لغات فوق را در جملات اخلاقی استعمال نمایید.

داد و دهش

بیا تا جہان را به بد نسپریم

به کوشش همه دست نیکی بریـم

نباشد همی نیک و بد پایدار

همان به که نیکی بود یادگار

همان گنج و دینار و کاخ بلند

نخواهد بُدن مرترا سودمند

فريدون فرخ فرشته نبود

به مشک و به عنبر سرشته نبود

به داد و دهش یافت آن نیکویی تو داد و دهش کن فریسدون توای فردوسی

پرسش:

هدف بیت چهارم وپنجم را بیان کنید و خلص آن را در کتابچه های خود به نشر بنویسید.

نصايح

- ۱- از حسد دوری نمایید؛ زیرا حسد و بد بینی گناه بزرگ است.
- ۲- از دروغ گفتن بپرهیزید ؛ زیرا دروغ باعث شرمنده گی است.
- ۳- غیبت نکنید که غیبت نمودن مثل خوردن گوشت برادر مسلمان مرده میاشد.
 - ۴- با مردم همیشه به نرمی و مهربانی صحبت کنید.
 - ۵- در جستجوی عیب دیگران نباشید.
 - ۶- از تنبلی و غفلت دوری نمایید.
 - ۷- سخنان خود را سنجیده بگویید.
 - ۸- از گفتار بیهوده پرهیز نمایید.
 - ۹- از مردم ابله و نادان بگریزید.
 - ۱۰- از خدا بترسید که خدا الله ناظر اعمال شماست.
 - ۱۱- ز گهواره تا گور دانش بجوی.
 - ۱۲- چو ایستاده ای، دست افتاده گیر.
 - ۱۳- بر قضای خدا الله راضی باشید.
 - ۱۴- شکر سبب مزید نعمت میگردد.
 - ۱۵- صبر تلخ است, و لیکن بر شیرین دارد.

		معنى	لغت

حسد رشک بردن، زوال نعمت کسی را خواستن

ابله بیعقل، نادان

سپارشها:

- ۱- نصایح فوق را شاگردان عزیز به دقت بخوانند و در زنده گی خویش عملی نمایند.
 - ۲- شاگردان دو لغت فوق را در جمله ها استعمال نمایند.

دروغ

کذب و دروغ در دین مقدس اسلام منع قرار داده شده است. هرکه برای فریب مردم و نفع شخصی خود دروغ بگوید، از جملهٔ مؤمنان کامل نمیباشد. اشخاص دروغگو قابل اعتماد جامعهٔ اسلامی نیستند و همه مسلمانان او را به نظر حقارت میبینند.

شخص دروغگو از یک طرف حیثیت و آبروی خود را از دست میدهد و از جانب دیگر سبب فتنه و فساد در جامعه میگردد.

در حدیث شریف آمده است که علامت شخص منافق چهار است:

۱- وقتی که امانت به او سپرده شود, در آن خیانت کند.

۲- در سخن گفتن دروغ گوید.

۳- به عهد خود وفا ننماید و وعده خلافی کند.

۴- وقتی که جدال و جنگ کند, دشنام و سخنان فحش استعمال نماید.

کسی را که ناراستی گشت کار

کجا روز محشر شود رستگار؟

کسی را که گردد زبان در دروغ

چراغ دلش را نباشد فروغ

دروغ آدمی را کند شرمســــار

دروغ آدمــی را کند بی وقـــار

ز كـذب گيرد خـــردمندعــار

کـه او را نیارد کسی در شـمار

دروغ, ای برادر مکے وزینهار

که کاذب بود خوار و بی اعتبار

ز ناراستی نیست کاری بستر

از او گے شود نام نیک, ای پسر

لغت	معنى	لغت	معنى
كذب	دروغ	محشر	روز قيامت
مقدس	پاک	رستگار	نجات يافته, كامياب
منفعت	فايده	فروغ	روشنى
حقارت	پستی و خواری	بی وقار	بی عزت
اعتماد	تکیه کردن	كذاب	بسیار دروغگو
حيثيت	آبرو	عــار	ننگ
منافق	شخصدوروى	زنهار	بپرهیز و آگاه باش

يرسشها:

۱- آیا کسانی را که برای فریب مردم دروغ میگویند، مؤمن کامل گفته میتوانیم؟

۲- آیا شخص دروغگو حیثیت و آبرو دارد؟

٣- علامات منافق كدامها اند؟

کارخانه گی:

دروغ را عنوان قرار داده در مورد بدی های آن شش سطر از یاد بنویسید.

در فضیلت امامان دین رحمةالله علیهم

رحمت حـق بـر روان جــمله بــاد آن ســـراج امــتان مــصطــفي الله شاد باد ارواح شاگردان او وز محمد الله في ذوالمنتن راضي شده یافت زیشان دین احمد ازیب و فر در همه چیز از همه برده سبق

آن امامانی که کردند احستهاد بوحنیفه بود امامیا صفا باد فضل حق قرین جــان او صاحبش ہو یوسف قاضے شدہ شافعی ادریس ومالک با زفر احـمد حنبل که بود او مرد حـق

روح شان در صدر حنت شاد باد!

،ین عطار نیشاپوری

	روح سال در صدر جمد ساد باد:
	قصر دین از عـلـم شـان آباد باد!
	شيخ فريد الد
لغت	معنى
فضيلت	بر تری
امام	پیشوا
اجتهاد	استخراج مسایل شرعیه از قرآن و حدیث
ابوحنيفه	نام امام اعظم ^{رحمهٔ الله عليه}
سراج	چراغ
مصطفى	برگزیده و نامی ازنامهای مبارک حضرت محمد ﷺ
قرين	نزدی <i>ک</i>
صاحب	دوست
ذوالمنن	صاحب احسانها
زیب وفر	زینت و زیبایی
صدر	بالا و بلند
سبق	پیشی گرفتن، سبقت جُستن

سيارش:

نظم فوق را شاگردان به نثرتبدیل کنند و در کتابچه های خود بنویسند.

نامه به برادر

برادر عزیز و عالیقدرم حمیدالله جان، السلام علیکم و رحمت الله و برکاته

نخست از همه صحت و سلامت شما و سایر دوستان را با موفقیتها وپیروزیهای مزید تان در امور دنیوی و اخروی از خداوند قادر تمنا دارم.

خدا کند آرام، سرخروی وسرفراز باشید.

نامهٔ محبت آمیز تان در حین انتظار برایم رسید. از این کسه نوید دهندهٔ صحت و سلامت تان بود، خوش شدم و بدون معطلی به جواب نامهٔ شما پرداختم. شما را اطمینان میدهم که همه برادران و دوستان و خانواده صحت کامل دارند.

در خاتمه آرزومندم که سلام دوستانهٔ ما را به عموم دوستان و همکاران تـان تقدیم دارید.

با احترام برادرتان نجیب الله

معنى	لغت
بلند مرتبه	عاليقدر
اول	نخست
زیاد	مزيد
سربلند	سرفراز
خاطر جمعي	اطمينان

سپارش:

معلم صاحب معنای السلام علیکم و رحمـهٔ الله وبرکاتـه را بـه شـاگردان تفهـیم نماید.

حكابت

دانشمندی پسران خود را پند میداد که جانان پدر، هنر آموزید که ملک و دولت دنیا اعتماد را نشاید. سیم و زر همیشه در محل خطر است.یا دزد به یکبار ببرد، و یا خواجه به تفاریق بخورد؛ اما هنر چشمه پیست زاینده و دولتیست ياينده.

اگر هنرمند از دولت بیفتد، غم نباشد که هنر در نفس خود دولت است هر جا که رود، قدر ببیند و در صدر نشیند و بی هنر لقمهٔ چیند و سختی بیند.

> وقتی افتاد فتنه یی در شام هرکس ازگوشه یی فرا رفتند به گدایی به روستا رفتند به وزیری پادشاه رفتند

يسران وزير ناقص عــقـل , وستا زاده گان دانـشمنــد

گلستان سعدی

لغت	معنى
آموزید	یادبگیرید
محل	جای
پاینده	همیشه، مانده گار
صدر	بالا و بلند
روستازاده گان	دهاتی زاده گان

سیار شها:

۱- شاگردان مقصود و نتیجهٔ حکایت فوق را در کتابچه های خود بنویسند. ۲- شاگردان سه سطر اول را در کتابچه های خود بنویسند.

مطالعه

مطالعه و یا خــواندن، عملیست که پرده های جهـل و نادانی را از مقابل دیده گان انسان دور میسازد.

مطالعه برای انسان آگاهی میبخشد. مطالعه معرف همه خوبیهاست. با مطالعه و خواندن انسان خبیر و بینا میگردد؛ عالم میشود و صاحب کمال میگردد. مطالعه برای انسانها قوت و نیروی فکری میدهد.

مطالعه وسیلهٔ خوبیست، برای قادر ساختن انسان در شناخت خوب و بد. مطالعه انسان را تشویق میکند تا همییشه کار کند و زحمت بکشد. مطالعه برای همه میفهماند که چطور زنده گی کنند؛ چه مسؤولیتها را به دوش گیرند؛ چگونه رفع مسؤولیت کنند؛ به کدام راه بروند؛ با دیگران چگونه ارتباط گیرند؛ احتیاجات خود و دیگران را چطور رفع بسازند؟

مطالعه مشکلاتی را که انسان در زنده گی به آن مقابل میشود، حل مینماید و انسان را خدا شناس میگرداند.

در اثر مطالعه انسان با خود فیصله میکند که به خداوند همیادت نماید، قانون خداوند آرا بفهمد و مطابق آن عمل کند. هر شخص دیگر اگر خلاف قانون خداوند کاری نماید، او را نیز نصیحت میکند و از کار های بد بازش میدارد. سرانجام مطالعه با عث نیکبختی دنیا و آخرت است.

از همین جهت در قرآن کریم هم بسیار تأکید گردیده است که انسان باید بخواند و با خواندن و مطالعه راه بهتر را انتخاب نماید و به همان راه روان شود.

پس وقتی که مطالعه این قدر منفعتها را با خود همراه دارد، به شاگردان عزیز توصیه میشود تا همیشه کتابهای سودمند و مفید اسلامی و سایر علوم را بخوانند و از آنها علم بیاموزند و مطابق آن عمل نمایند.

لغت معنى

مطالعه دیدن، خواندن

و اطلاع یافتن از چیزی.

معرفت شناسایی و آشنایی

خبیر آگاه و دانا

بازمیدارد منع میکند

رفع بر داشتن

تشویق به شوق آوردن

ارتباط پیوسته گی

قادر توانا

یرسشها:

۱- مطالعه چیست؟

۲- اولتر مطالعهٔ کدام کتاب برای انسان ضروری است؟

۳- وقتی که کتابهای مفید را مطالعه نمودیم، در مقابل دیگر انسانها چه
 وظیفه را اجرا نماییم؟

۴- مطالعه به انسان چه فایده دارد؟

دارد؟ علم و عمل با هم چه رابطه دارد؟

غمخواری و ترحم

بر سر بالین بیاماران گسذر

زانكه هست اين سنت خير البشر

تا توانے تشنه را سیراب کن

در مجالس خدمت اصحاب کن

خاطر ایتام را دریاب نیسز

تا ترا پیوسته حـــق دارد عــزیــز

چون شود گریان یتیمی ناگیهان

عرش حق در جنبش آید آن زمان

چون یتیمی را کسی گریان کند

مالک اندر دوزخش بریان کند

آنکه خنداند پتیم خسته را

بازیابد جنت در بسته را

در جوانی دار یسیران را عزیز

تا عزیز دیگران باشے تو نیےز

برضعیفان گر ببخــشــایــی رواست کاین زسیرتهای خوب اولـیـاســت

شيخ فريد الدين عطار نيشاپوري

معنى	لغت	معنى	لغت
طريقه وروش	سنت	رحم كردن	ترحم
ياران پيغمبر	اصحاب	خوبترین انسانها (پیغمبر)	خير البشر
جمع ولی، دوستان خداوند ﷺ	اوليا	تخت	عرش

سپارش: مفهوم درس را شاگردان در کتابچه های خویش تحریر نمایند.

حكابت

گویند: بزرجمهر، قاصدی را به مدینهٔ منوره فرستاد تا حضرت عمـر گرا ببیند که چگونه مردیست. چون قاصد به مدینهٔ منوره رسید، از مردمان مدینهٔ منوره پرسید که: پادشاه شما کجاست؟ مردم گفتند: ما پادشاه نـداریم، مـا امیـر داریم که حالا از دروازهٔ شهر بیرون رفته است.

قاصد بزرجمهر بیرون شهر رفت و او را در حالی یافت که بـر زمـین در آفتاب خفته و زره زیر سر نهاده و عرق از پیشانی او روان شده و زمین تـر شـده بود. قاصد که آن حال بدید، دردل وی تأثیر بزرگ نمود. با خود گفت: کسی کـه همه پادشاهان عالم از هیبت او بیقرار باشند و او همچنین باشد؛ البته کـه او بـر حق باشد. آنگاه گفت: یا عمر عـدل کـرده ای، خـوش بخـواب. ملـوک مـا ظلـم میکننـد، خواه مخواه میترسند و من شهادت میدهم که دین حق، دیـن حـضرت محمد است. چون به قاصدی در این جا آمده ام و الا در حال مسلمان میـشدم. میروم وظیفهٔ خود را انجام میدهم و باز می آیم و مسلمان میشوم.

نصيحة الملوك امام غزالي ^{رحمة الله عليه}

معنى	لغت	معنى	لغت
خبررسان	قاصد	وزیر نو شیروان عادل	بزرجمهر
پادشاهان	ملوک	آمر و فرمانده مسلمان	امير

سپارش:

شاگردان نتیجهٔ حکایت بالا را به زبان خویش بیان نمایند.

علــم

خرم گلی که بشگفد از شاخـــسار عـلم خوش سـبزه یی که سر زنـد از جویبار علـم هر رنگ و بو که در چمنستان عالـم اسـت

گــر نیـک بنگری بود از برگ و بار علــم مرد از حساب علم، فزون رتبــه میـشــود

هیچی چـو صفر، اگر تو نه ای در شمار علـم از هرچه، درد بیخبری سخـت تــر بـود

يارب، كسى مباد به جان شرمسار علم

از عاجزی اگر به رکابش نمسیرسسی

گـردی شــو و بـگـیـر رهِ شهسوار علم

بگذشت وقت غفلت و نابخردی و جــهل

آمد زمان معرفت و روزگار علم

بر آب میروند و به افلاک میپرنسد

آنان که بسته اند کمر را به کار علم

از تار تلگراف خبر میدهـــد تـرا

سر رشته یی به دست گراُفتد زتار علم

از بس رواج یافته دانش، نمیدهد کودک زدست دامن آموزگار علم

عبدالغفور نديم

حضرت سلمان فارس 🍧

آورده اند که: سلمان فارسی شور یکی از شهر ها امیر بود. عادت او در وقت امارت و حکومت نیز تغییر نکرده بود. گلیم میپوشید و پیاده راه میرفت و احتیاجات خانهٔ خود را خودش تهیه مینمود.

روزی مردی سبدی خریده و به سر نهاده بود. شخصی را میخواست که آن را به خانه اش ببرد. ناگاه سلمان فارسی به آن جا رسید و آن شخص حضرت سلمان فارسی را نشناخت و سبد را به وی داد تا به خانه اش برساند.

در راه مردی پیشروی او آمد و گفت: " ای امیر، این بار را به کجا میبری؟ صاحب سبد دانست که او سلمان فارسی و امیر است، طلب عفو کرد و گفت: مرا ببخش که ترا نشناختم و ندانستم. حضرت سلمان شمیچ چیز نگفت و بار را به منزل رسانید و گفت: اکنون با عهد خود وفا نمودم. حالا تو عهد کن که دیگر کسی را به بیگار نگیری و کاری را که توان داشته باشی، خود اجرا کنی. در کمال تو کدام نقصان نمیرسد.

لغت معنى

امارت امیری و فرمانروایی

عفو بخشودن

پرسشها:

- ۱- حضرت سلمان فارسی گئی بود؟
- ۲- زنده گی حضرت سلمان فارسی در وقت امارت وی چگونه بود؟
- ۳- حضرت سلمان فارسی در مورد بیگار گرفتن اشخاص چه نظر دارد؟

حكايت

یکی در بیابان سگی تشـــنه یافت

بدون از رمــق در حـیـاتش نـیافت

کُله دلو کرد آن پسنـدیـده کیـش

چو حبل اندران بست دستار خویش

به خدمت میان بست و بازو کشاد

سے ناتوان را دمے آب داد

خبـــر داد پیغمــبر از حـال مرد

کــه داور گـناهـان او عـفو کـرد

الا! گــر جـفا كارى، انديشه كن

وفا پیش گیر و کرم پیشه کن

سعدي

که حق با سگی نیکویی گم نکرد کجا گم کند خیر با نیکـــــمرد؟

معنى	لغت	معنى	لغت
خداوند ؓ و کسی که میان نیک	داور	نفسآخر	رمق
و بد حکم کند.			
ای، با خبر و آگاه باش	الا	مذهب	کیش
احسان	كرم	ريسمان	حبل

سفارش:

۱- شاگردان مفهوم درس فوق را به زبان خود بیان کنند.

۲- بیت های فوق را شاگردان در کتابچه های خود مشق نمایند.

عريضهٔ شمول به مكتب

	محترم رئيس صاحب معارف،
	لسلام علیکم و رحمت الله و برکاته
(ایـــن جانـــب () فرزنـــد (
) واقع	درســال () از صــنف شــشم مكتــب (
لات خود	رْالله الله الله الله الله الله الله
ﻪ یکـی از	ِا بالاتر از صنف ششم ادامه بدهـــــم. لطفــاً امــر شــموليتم را بــ
	مکاتب عالی عنایت فرمایند و ممنون سازند.
	والسلام
	()

سپارش:

۱- معلم صاحب پرکردن جاهای خالی را با شاگردان عملی نماید.

۲- معلم صاحب عریضهٔ فوق را بالای شاگردان مشق وتکرار نماید.

سخنی ازگلستان سعدی

حکیم فرزند خود را وصیت کرد: تا تـوانی در طلـب علـم و جمـع مـال سعی بلیغ به جا آور که ابنای زمان از دو قسم بیرون نیستند:

اگر خواص اند، به جهت علم تو را تکریم کنند و هرگاه عوام، به سبب مالت تفخیم نمایند.

قطعه

گر نشد مال، رو تو علم آموز که بود نفع آن ز گنج اولی مال فانی شود به گردش دهر علم پیوسته باقیاست تورا

لغت	معنى	لغت	معنى
حكيم	دانــــا	تكريــم	عــــزت
سعــی	كوشش	تفخيم	تعظیم و بزرگ کردن
بليــغ	رسا، به رسایی	اولــــى	بهتر
دهــر	زمانه	فانی	نیست و نابود شونده
خواص	مردم خاص، عالم		

مناجات

پادشاها، جـرم مــا را درگــــذار ما گنهگاریــم، تـو آمــرزگار

تـو نکو کاری و ما بد کـرده ایـــم جرم بی اندازه، بی حد کــرده ایـــم

> بی گنه نگذشت بر ما ساعتی با حضور دل نه کردیم طاعتی

بر در آمد بندهٔ بگریخت ه آبروی خود زعصیان ریخت ه

> چے شے دارم کزگنه پاکم کنی پیش از آن کاندر لحد خاکم کنے

انـــدر آن دم کــز بــدن جانــم بری از جــهــان بـا نور ایمـانــم بــری

شيخ فريد الدين عطار

ابو على سينا

ابن سینا حکیم و فیلسوف مشهور قرن چهارم هجری است که صیت فضل و شهرتش شرق و غرب عالم را فرا گرفته و مخصوصاً در عصری که او میزیسته، فیمابین همقطارانش در فضیلت، حکمت و علوم دیگر کمتر نظیر و عدیل داشته است؛ بلکه اغلب او را به منزلهٔ ارسطو و سقراط دانسته اند و بو علی در عالم اسلام به نام شیخ الرئیس پیشوای حکما و اطبای اسلامی شناخته شده و در اروپا از قرن وسطی تا به حال به اسم (اویسن) معروف گردیده است؛ چنانچه بسیاری از تألیفاتش از قدیم به لاتین ترجمه شده و در اکثر مدارس دنیا مورد استادهٔ شاگردان بوده است.

پدر شیخ الرئیس، عبدالله از مردمان روشناس بلخ و مامور امور دیوانیآن بلاد بوده که در زمان منصور عبد الملک سامانی به بخارا رفته و به قریهٔ (خرمیثن) به مأموریتی تقرر یافته است. مادرش ستاره از قریهٔ (اَفشَنه) میباشد.

اسم اصلی او ابو علی حسین و مولدش خرمیثن است. از سن پنج سالهگی پدرش او را برای تحصیل به بخارا آورد و به معلمش سپرد. بعداً به
آموختن علم دین و اصول ادب مشغول گشت. علم حساب را از محمود مساح،
فقه را از اسماعیل زاهد و منطق را از ابو عبد الله ناتلی آموخت؛ اما در
تحصیل هندسه، استاد او پس از دوسه درسی عاجز آمد و خودش به مطالعهٔ
کتاب اقلیدس آشنا شد.

پس از اینها علم طب را از حسن بن نوح فراگرفت و در این علم دارای لیاقت بسزا گردید و امراض صعب را علاج کرد. بعضیها مینویسندکه: شیخ الرئیس در سن هجده ساله گی از تحصیل فراغت یافت و برخی میگویند، در سن بیست ساله گی دو باره آمادهٔ تحصیل گردید. به هرحال در مطالعات فلسفی و طبی زحمات زیادتری را متحمل شد.

سرور جويا

لغت	معنى
صیت	آوازه
عديل	مانند
بلد	شهر
بدوأ	از آغاز، از ابتدا
صعب	مشكل

پر سشها:

۱- ازین نوشته چی دانستید؟

۲- ابن سینا کی و از کجا بود؟

۳- کارهای مهم او چی بود؟ نام بگیرید.

مرغ و قفس

قے ارا مرغکی بیچارۂ زار

به دست طفل شوخی شد گرفــتار

به زندان قفس بنمود جایش

فـزوده دانــه و آبـی بــرایـــــش

مراعاتش چوجان خویش میکرد

ولی مرغک تأسف بیش مـیـکـرد

به یادش آمدی چون باغ و بســتان

نیاسودی دمی از شور و افغان

چو از یاران گلـشـــن یاد مـیکـرد

فغان و ناله و فــرياد ميكـرد

كسي گفتش كه: اين شــور و فغان چيست؟

فراغ البال ميبايد ترا زيست

خدایت خانه یے دادہ است زیبا

ك____ ميباشد ستونهايش مطلا

زخورد و نوش هم آماده داری

دگــر بــهــر چــه دایم بیقراری

بگفتا: هست حرفت جمله مقبول

مـرا هم لیک عذری هست معقول

هـمیشه شور و فـریـادم از آن اسـت

کـه آسایش نه تنها آب و نان است

قفس زیبا و آب و نان فــراوان

بود با این همه با من چو زندان

مرا از زندہ گی اکنون چه لذت

کـه گـردد صرف عمرم در اسارت

كسى اين جا بود آسوده احوال

کـه بـتـوان زد به کام خود پروبال

اگر قیدی به عالے مے پسندی

به آزادیت باید پای بندی

عبد الحق بيتاب

لغت معنى فراغ البال آسوده خاطر اسارت قید و بند

یرسشها:

۱- چرا مرغک شور و فغان میکرد؟

۲- دلایلی را که در منظومه از زبان مرغک اسیر آمده است، بیان کنید.

۳- از آزادی چی میدانید؟

سپارشها:

۱- این منظومه را حفظ کنید.

۲- حکایت را به زبان خود بگویید.

غنچهٔ دل

بار دگر فصل بهاران رسید موسم سرو وگل و ریحان رسید بلبل شوریده به بستان رسید مست و پرافشان و غزلخوان رسید

غنچـــهٔ مــن، ای دلک تـنـگ مـــن، باز شــو

رو بــه چمــن، نالــهٔ بلبــل شــنو

دشت و دمن خرم و شادان نگر هر طرف از لاله چراغان نگر خیل غزالان به بیابان نگر سر خوش و آزاد و خرامان نگر

ای دل در مانـــدهٔ بیتـــاب و تـــب، چند خواب؟

خیر و زمانی سوی صحرا شتاب

بــر ســر کهــسار نگــر ابــرِ تــر درزده از رعـد بـه جـان شــور و شــر روی زمــین شــسته بــه آب مطــر سـیل بــرآورده ز هــر گوشــه ســر

ای دل افــسرده، تــو هــم یــاد گیــر، مستیی!

خیـــز و نـــشانی طلـــب از هـــستیی

خیر، دمی جانب دریا ببین موجهٔ پر شور به غوغا ببین گه به ثریا ببین گه به ثریا ببین کف به لب و طربزا ببین

ای دل افـــــسرده، روان صـــفا، تا به چند؟

موج طربخيز وتو باشي نژند

محمد ابراهيم صفا

پرسشها:

۱- این شعر در بارهٔ چی سروده شده است؟ ۲- شاعر به چه کسی خطاب کرده است؟

آفتاب طلوع کرد

ای کودک زیبا،

از گهواره بر خیز و مانند مرغکان مست گلشن که در آسمان بهاری ایـن سو و آن سو میپرند بخرام. حالا وطن و زادگاه تو از توست.

گریه مکن. بخند؛ مانند صدای بال کبوترانی که در میان دره های تنگ می پیچد و شور و شوق می آفریند.

تو موجودی هستی پاک و معصوم، آن روزگاران سیاه گذشت که تو از وحشت جنگ و راکت میترسیدی و خود را در امن احساس نمیکردی. اکنون فضای صلح و آشتی به میان آمده است. به شادی زنده گی کن. ستمگران و جود ندارند که بر تو اهانات کنند. تو دیگر بچهٔ مهاجر به دیار بیگانه گان نخواهی بود؛ زیرا دستان زورمندان شکسته است.

لغت معنى

معصوم پاک و بیگناه اهانت تحقیر، خوار کردن

مادران صلح ميخواهند

ای میسوهٔ زنده گانیی من از کودکسی و جوانیی من درروی تو میسکنم تماشا آینسدهٔ پسرسعادت را چون اختربخت تو درخشان آرام دلست وراحت جان چون حاقه فتد به گردن من ازخود گذرد برای فرزند ازخود گذرد برای فرزند با مهر کند فدای فرزند وی نوگل زنده گانی من یک لحظه ترا به دست دشمن یک لحظه ترا به دست دشمن

ای کـــودک دلفریب زیبا آیینـــهٔ روشن است رویت من عمر عــزیز رفتــه ام را بینم ز دریچــه های چشمت بینم ز دریچــه های چشمت دو ستارهٔ درشت است بوی نفــس معطــر تو بوی نفــس معطــر تو آنــگه که دودست کـوچک تو گویی بودم جهــان درآغوش مادرچه فــدایی ای عجیبیست مادر دل و جـان وزنده گی را مادر دل و جـان وزنده گی را ای کـودک دلنشین زیبــا ای کـودک دلنشین زیبــا گــرســر بدهم، نمی سپارم

لغت	معنى	لغت	معنى
دلفريب	خوش آیند	معطر	خوشبو
درشت	بزرگ و کلان	صلح	آشتي

یرسشها:

- ۱- مادر برای فرزندش چی میخواهد؟
 - ۲- مادران از چی نفرت دارند؟
- ٣- مادران به چي لعنت مي فرستند؟
- ۴- مادران چرا از جنگ نفرت دارند؟

تساوی از لحاظ حیثیت و حقوق

کرامت انسان طبق احکام دین مبین اسلام، چه در دوران حیات و چه در دوران بعد از مرگ، محفوظ بوده و هیچ نوع توهین و تحقیر وی جواز ندارد، در کتاب صحیح البخاری آمده: روزی حضرت پیغمبر(ص) با یارانش جایی نشسته بودند که جنازه یی از حضور شان گذشت، در حین عبور جنازه، حضرت پیغمبر(ص) برای احترام جنازه از جای برخاست، یاران آنحضرت هم ایستاده شدند وبعد از گذشت جنازه، یاران به ایشان گفتند:آن جنازه یک یهودی بود. حضرت پیغمبر (ص) در پاسخ فرمودند: آیا انسان نبود "؟

خداوند همه انسانها را برابر آفریده وهیچ فرد وگروهی بر فرد وگروهی دیگر برتری وامتیاز ندارد.

هرنوع تبعیض و امتیاز بین اتباع افغانستان ممنوع است. (بند اول مادهٔ بیست دوم قانون اساسی افغانستان)

تمام افراد بشر آزاد به دنیا می آیند و از لحاظ حیثیت و حقوق باهم برابرند، همه دارای عقل و وجدان می باشند و باید نسبت به یکدیگر با روح برادری رفتار کنند.

(مادهٔ یک، اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر)

عادات بد و نتایج آن

حامد و حمید دو دوست مهربان در یک شهر زنده گی میکردند. این دو از دورهٔ کودکی در مکتب نزدیک خانهٔ خود تا صنف یازدهم درس خواندند و قصد داشتند که همین طور تعلیم خود را تا اخیر دوام دهند.

در این فرصت پدر حامد که مامور دولت بود نظر به شرایط کار به شهر دیگر تبدیل شد. او و خانوادهاش در گوشه یی از این شهر خانه گرفتند. حامد در این شهر دوستان و همراهان خوبی یافت. او با دوستان جدیدش یا به تکرار درسهای مکتب و انجام کارهای خانه گی اش می پرداخت و یا به این که وقت خود را به فعالیتهای ورزشی میگذراند. چندی بعد حامد به پوهنتون شامل شد و به تحصیل خود ادامه داد و پس از چند سال توانست، در همان شهر اولی خود به حیث داکتر مقرر شود. حامد که جوان هوشیار و لایق بود، به عموم مریضان رسیده گی میکرد و وظیفهٔ خود را به درستی و صداقت انجام میداد.

حمید که پدر را از دیروقت از دست داده بود، پس از جدا شدن از حامد، در مانده و پریشان خاطر شده بود، و پیوسته احساس تنهایی میکرد. او یک روز با جوانی رو برو شد. جوان با تبستم از حمید خواست تا با جمعی از دوستانش بپیوندد. این جوان نا اهل حمید را با دوستانش که در یک باغ مصروف کشیدن سگرت و استعمال نسوار بودند، معرفی نمود. حمید که از عاقبت این عمل آگاهی نداشت، نادانسته به آنان پیوست و سر انجام راهی را در پیش گرفت که انجام و پایان خطرناکی داشت.

حمید بعد از رو برو شدن با دوستان نااهل، از درس و تعلیم دور مانده بالاخره علیل و مریض شد.

حامد که در شهر اولی خود به حیث داکتر مرکز صحی مقرر شده بود، خواست که حمید را بیابد و از حال او خبر شود؛ اما او به این کار موفق نشد. روز دیگر که حامد به طرف مرکز صحی روان بود؛ با تعجب دید ک حمید نزدیک دروازهٔ مرکز صحی به دیوار تکیه داده است. او حمید را شناخت؛ ولی باورش نمیشد. رویهمرف ته به او نزدیک شد و بادیدن حمید دانست که مشکل خیست؟

حامد از دیدن این حالت فوری دست به کارشد و او را داخل بستر نمود و به تداویش آغاز کرد. پس از یکی دو هفته حمید صحت خود را بازیافت و قادر به ترک عمل خود شد؛ اما حامد به این هم قناعت نکرد و درهمان مرکز صحی برای او کار پیدا کرد و بعد او را شامل کورس نرسنگ نمود. حمید پس از چندی نرس لایق و مشهور مرکز صحی شد.

یک روز که حامد و حمید در باغ مرکز صحی راجع به وضع صحی مریضان صحبت میکردند، حمید رو به حامد کرد و گفت: پیوستن من با آن اشخاص اشتباهی بود و گذشت. من در این جریان نهایت رنج دیدم. دیگر این عمل تکرار نخواهد شد. از همدردی و مهربانی شما نهایت خوشحال و متشکرم.

سپارشها:

۱. یک تن از شاگردان این قصه را در صنف به زبان خود بگوید.

۲. معلم ضرر عادات بد را به شاگردان به زبان ساده توضیح کند.

پرسشها:

۱- چرا حمید عادات بد را پیشه کرد؟

۲- کی او را به این مصیبت انداخت؟

٣- كى او را از اين خطر نجات داد؟

۴- چرا ما در انتخاب دوستان خود دقت کنیم؟

کارخانه گی:

شاگردان در مورد ضررهای همنشین بد هشت سطر از یاد بنویسند.

اقسام ماین و جلوگیری از خطر آن

ماینها اقسام زیاد و اشکال مختلف دارند. بعضی از آنها به شکل استوانه یا صندوق و بکس و یا به شکل شاب پره میباشند. بعضی دیگر به شکل بازیچه های اطفال و یا رادیوهای خورد و کوچک استند. در کتابها و مجله ها هم میتوانید، شکل آنها را ببینید و آنها را بشناسید.

برای این که خود و دیگران را از خطر آنها محافظت کرده باشید، در جاهایی که دور آن سنگ چیده شده و یا گرد آن کتاره شده باشد و یا به رنگ سرخ نشانی گردیده باشد، رفت و آمد نکنید. حتی اگر در بعضی جاها به این علامات و آثار روبرو شدید، از همان راهی که آمده اید، قدم به قدم برگردید؛ به راههایی که در آن رفت و آمد نباشد، هرگز نروید؛ به ویرانه ها و خرابه ها داخل نشوید. هرگاه این قسم چیزها را دیدید، به آن نزدیک نشوید و دست نزنید. هرچه زودتر کارکنان ماین پاکی را در جریان بگذارید تا آنان با وسایل دست داشتهٔ خود در پاک کاری آن دست به کار شوند. باید همیشه به پروگرامهای رادیو دراین مورد گوش بدهید. حرف اشخاصی را که به این مسایل آگاه اند، بشنوید و مطابق آن عمل کنید و به این ترتیب خود و اطفال دیگران را که بیشتر قربانی این ماینها میگردند، از خطر نجات دهید.

سپارشها:

۱- یکی از شاگردان این درس را به زبان خود بگوید.

۲-شاگردان این درس را در خانه به پدر، مادر، برادران، خواهران، همسایه گان و همسالان خود بگویند.

پرسشها:

۱- ماینها چه شکلی دارند؟

۲- چطور خود و دیگران را از ماینها حفاظت کنیم؟

ضرر های تنباکو

استعمال تنباکو از چند قرن به اینطرف عام گردیده است. مردم آن را به اشکال مختلف، چون سگرت، نسوار و غیره استعمال میکنند.

تنباکو دارای مواد بسیار مضر و زهرناک؛ چون نیکوتین و بنزوین است. تنباکو به هر شکلی که گرفته شود، مواد مضرهٔ فوق الذکر داخل بدن میگردد.

آنهایی که در جمعیت مردم (در خانه، دفتر و یا مکتب) تنباکو دود میکنند. بهطور غیر مستقیم این مواد مضره را داخل وجود آنها نیز مینمایند. چون مواد مخدر به بسیار آسانی از طریق بینی و دهن جذب میگردد. قرار گفتهٔ یکی از متخصصین، حیوانات و پرنده ها میل ندارند به گیاه تنباکو نزدیک شوند؛ زیرا که آنها با وجودیکه حیوان هستند؛ اما شعور دارند و به همان شعور طبیعی خود ضررهای این گیاه خطرناک را میدانند.

شفاخانه

ساختن جایی که در آن بیماران تحت مراقبت و تداوی قرار میگیرند، فکر تازه نیست. از قدیم انسانها برای تداوی مریضان شفاخانه ها ساخته اند. در گذشتهها مانند امروز تداوی نمیکردند. یک یا چند طبیب تمام امراض شناخته شدهٔ آن وقت را تداوی مینمودند؛ اما امروز هر مرض متخصص جداگانه دارد. امروز داکتران و پرستاران مریضان را مراقبت میکنند و در شفاخانه های دولتی کشور ما معالجه مریضان مجانی است.

کارگران هر روز بسترها، روجایی ها، دوشک ها، بالشها، اتاقها و محیط شفاخانه را پاک میکنند. چرا که ناپاکی ها باعث انتقال میکروبها و مریضی انسان میگردد.

نظافت محیط خانه، مکتب، شفاخانه و جای کار را باید در نظر داشت. چون حضرت پیغمبر [®] فرموده اند:

((نظافت جزء ایمان است.))

سپارش:

۱- معلم صاحب بالای شاگردان پارچهٔ تمثیلی در مورد نظافت محیط زیست
 عملاً در صنف اجرا نماید.

میوهٔ تازه را پیش از خوردن باید شست

جمشید از کانتین مکتب میوه میخرید و آن را ناشسته میخورد. چون میوه را ناشسته میخورد، در نزدیکهای امتحان سالانه مریض شد و از امتحان بازماند. یک روز با او رو بروشدم و برایش گفتم: دوست عزیز، وقتی میخواهی میوه بخوری، باید آن را پاک بشویی و بعد آن را بخوری.

بر هر کس لازم است که قبل از خوردن میوه، آن را بشوید. مخصوصاً میوه هایی که دارایی پوست ضخیم نمی باشند. سبزیها را نیز، باید قبل از صرف کردن بشوییم. برای شستن سبزیها اگر از کلورین یا نمک کارگرفته شود بهتر خواهد بود.

غذا های مفید

برای آنکه صحتمند باشیم باید از انواع غذاهای پروتین دار، انرژی بخش و غذاهایی که خاصیت محافظوی داشته باشند، استفاده نماییم.

- ۱- غذای پروتین دار: این غذا در نموی اعضای بدن و انکشاف عضلات, نقش دارد. ما باید از غذا هایی که دارای پروتین باشد استفاده کنیم، این غذا ها عبارت اند از: گوشت، شیر، تخم، ماهی، پنیر، لوبیا، نخود، دال و ...
- ۲- غذای انرژی بخش, غذایی است که: برای بدن قوت و انرژی می دهد و آنها
 عبارت انداز: جواری، برنج، گندم، کچالو، نیشکر، عسل و ...
- ۳- غذای محافظوی غذایی است که: بدن را از مریضی ها محافظت می کند و
 نمی گذارد که انسان زود مریض شود؛ مانند: انواع سبزیها و میوه ها.

لغت معنی انرژی قوت محافظوی حفاظت کننده

رخصتي عمومي

شاگردان در صحن مکتب مشغول بحث در مورد امتحان و رخصتی عمومی بودند. وقتی زنگ آغاز درس نواخته شد، آنان دسته، دسته به صنف داخل شدند. معلم هم در این فرصت با دسته یی از شاگردان داخل صنف شد. معلم از حرفهای شاگردان دریافت که آنان راجع به امتحان و رخصتی عمومی صحبت می کنند. در این فرصت معلم موقع را غنیمت شمرد وگفت: "شما امروز حتماً در بارهٔ امتحان و رخصتی عمومی سخن میگویید. من هم یکی دو نکته گفتنی دارم که باید برای تان بگویم. وسپس به گفتار خود چنین ادامه داد:

بعضی از شاگردان معمولاً به مقصد کامیاب شدن درس میخوانند و به مجردی که از امتحان گذشتند، دیگر همه چیز را فراموش میکنند. به فکر من این کار عمل درستی نیست. باید شاگردان از آن خودداری کنند. از این که بگذریم، در ختم امتحان رخصتی طولانی در پیش داریم. باید از این فرصت استفاده کرد. یکی در جریان رخصتی عمومی مطالعهٔ کتب مخصوصاً کتبی که شاگردان را برای سال آینده آماده سازد مهم است، گرفتن بعضی کورسهای ممد درسی مکتب هم خالی از فایده نیست. در پهلوی آن باید به کاری یا شغلی دست زد که مفادی در پی داشته باشد.

مقصد این است که شاگردان باید در پهلوی درس مکتب، به یکی یا دو پیشهٔ حیاتی هم آشنایی حاصل کنند؛ اما آنچه بسیار مهم است، انجام کارهای خانه گی است که از طرف مکتب برای شما داده میشود. به نظر من رخصتی عمومی فرصت بسیار مناسبی است که از آن باید به طور معقول استفاده کرد و نباید این فرصت طلایی را بیهوده از دست داد.

(تنت بالخير)

وزارت مبارزه عليه مواد مخدر

جوانان عزيز!

استعمال مواد نشئه آور، امراض مهلکی چون ایدز، زردی و غیره را همراه دارد.

به اساس حکم مادهٔ هفتم قانون اساسی کشور، کشت کوکنار و سایر مواد مخدر جرم پنداشته میشود.

ضرر رساندن به خود یا به دیگران در اسلام جایز نیست.